בעזהשי"ת

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום. (יא, כו - כז).

יש לעיין שמתחיל בלשון יחיד 'ראה', ומסיים בלשון רבים 'לפניכם'. ועוד למה צריך להקדים תיבת 'ברכה וקללה' ושוב אמר, את הברכה אשר תשמעו וגו', הול"ל מיד, ראה אנכי נותן לפניכם היום את הברכה אשר תשמעו וגו'.

בבעל הטורים איתא, ראה אנכי, ראה עשרת הדברות שפתח באנכי. וצ"ע מהו רמז בזה כאן.

ויש לומר בהקדם מה דאיתא בגמרא (שבת לא ע"א) **מעשה בגוי אחד שבא לפני שמאי, אמר לו, גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת. דחפו באמת הבניין שבידו, בא לפני הלל. גיריה [גייר אותו]. אמר ליה דעלך סני, לחברך לא תעביד, ואידך פירושא הוא זיל גמור**, וכתב **בבית שמואל אחרון** (פ' שמות) לפרש (הובא **בישמח משה** פרשת שמות ד"ה ויוטב אלקים), כי הנה כל אחד מישראל צריך לקיים כל התרי"ג מצות, ואם לא זכה לקיימם בגלגל אחד, צריך לבוא בגלגל שנית עד שיקיים את כולם, והנה ישנם כמה מצות שאין כל אחד יכול לקיימן בגלגל אחד, כמו מצות הנוהגות בכהנים ומצות התלויות בארץ וכדומה, והגר הזה רצה להתגייר באופן שיקנה שלימות בפעם הזאת שהוא בעולם, ולא יצטרך להתגלגל שנית, לזה אמר, גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת, ולכן דחפו שמאי באמת הבנין, כי אי אפשר לקיים כל המצות בגלגל אחד, אבל הלל השיב לו, מה דעלך סני לחברך לא תעביד, כי העצה לזה הוא להיות בשלום ובאחדות עם כל ישראל, ואז נחשב כגוף אחד עם כל ישראל, וכל מה שמקיים אחד מישראל נחשב כאילו קיימו גם הוא, עכ"ד.

ובספר **סמא דחיי** (דרוש ח') הוסיף לפרש המשך הגמרא, ואידך פירושא זיל גמור, כי יש עוד תקנה לקיים כל התרי"ג מצות, על ידי לימוד התורה, וכמבואר בגמרא (מנחות קי ע"א) כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, וכן כל המצות יכול לקיים על ידי עסק התורה בהלכה של אותה המצוה, וזהו הכוונה, ואידך, רצה לומר ועוד תקנה אחרת, זיל גמור, ועל ידי עסק התורה שיחשוב בלבו הלוואי מתי יבא לידי ואקיימנה, יוכל לקיים את הכל, עכ"ד.

והנה כתב **בעצי חיים** (פ' ויגש) דהא דכל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה, דעת לנבון ניקל דהוא משום שעוסק בתורה כדי לשמור ולעשות, ומקבל עליו בלבבו אשר המצות דעסיק ביה בלמדו בתורה, מתי שיבוא לידו יקיימנה, בזה הרי נחשב כאלו קיים מה שקבל על עצמו, כיון דמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ולפי"ז הא דאמר בספר סמא דחיי דע"י עסק התורה יכול לקיים כל התרי"ג מצוות, היינו דוקא בעוסק בתורה לשמה כדי לשמור ולעשות, ויובן דברי חז"ל (יומא עב:) כל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המות, כיון דאם עוסק בתורה שלא לשמה לא אהני לי' ע"י תורתו לקיים בזה כל התרי"ג מצות, וצריך להתגלגל עוד הפעם וימות ח"ו שתי פעמים, בגילגול זה ובגילגול אחר עוד הפעם, אבל לומד לשמה הוה ליה סמא דחיי. עכדה"ק.

ובזה יבוא על נכון ביאור הפסוקים, **ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה**, פירוש, '**ראה**' אנכי, בלשון יחיד, נותן '**לפניכם**', בלשון רבים, לרמז שיצרף היחיד עם הציבור, וזהו גם הרמז במש"כ בבעל הטורים, ראה עשרת הדברות שפתח באנכי, הכוונה כי כן מצינו בשעה שקבלו ישראל את התורה, ויוחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד, שהיו כל ישראל יחד כאיש אחד, וממשיך ואמר, **היום ברכה וקללה**, 'היום' קאי על יום המיתה, כמ"ש באור החיים עה"פ (דברים ד לט) וידעת היום, שיזכיר לו יום המיתה, והפירוש כאן הוא, שבזה תלוי אם 'היום' הוא קללה או ברכה, כי אם יצרפו עם הרבים אזי יוכל לקיים כל התורה בגלגול א', ועי"ז ישלים עצמו בחייו ולא יצטרך לבוא בגלגול עוד, וזהו 'היום' היינו יום המיתה, הוא ברכה להאדם, כי השלים את נפשו ותפקידו, משא"כ אם לא ישלים עצמו אזי 'היום' הוא קללה. ועוד יש עצה להשלים עצמו בגלגול אחד, **את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם**, 'תשמעו' קאי על לימוד התורה, שילמדו על מנת לקיים את מצות ה', בזה יחשב לו כאילו קיים כל המצות בפועל.

ובזה יש לומר **שילוב סיום התלמוד לתחילתה**, דאיתא בסוף מסכת נדה (עג.) תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר הליכות עולם לו וגו' אל תקרי הליכות אלא הלכות, כי במה יוכל לקיים הליכות העולם, היינו חובת האדם בעולמו ולהשלים את עצמו בגלגול אחד, אלא הלכות, ע"י שילמוד הלכות היינו התורה והלכותי', ומתחיל התנא, (ברכות ב.) מאימתי קורין את שמע וכו', עוד עצה מרומז בקרי"ש, שמע ישראל, נאמר בלשון יחיד, שיצרפו כל ישראל יחד, כאיש אחד בלב אחד, ועי"ז יחשב לכל או"א כאילו קיימו כל המצוות.

❖ ❖ ❖

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם וגו'. (יא, כז).

לכאורה קשה כי אינו מזכיר רק שישמעו למצות ה', שהוא הלימוד התורה ומצותיו, ולמה אינו מתנה שיקיים המצוות בפועל.

ויש לומר בהקדם מש"כ **האלשי"ך הקדוש** (איכה ו, ז) **לבאר הגמרא** (נדרים פא.) אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (ירמיהו ט, יא) מי האיש החכם ויבן את זאת, דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירשוהו, עד שפירשו הקב"ה בעצמו, דכתיב (ירמיהו ט, יב) ויאמר ה' על עזבם את תורתי וגו', וביאור על פי משל, למלך שיש לו מנגן בכלי זמר נפלא ומשתעשע בו, ואמרו למלך כי האיש המנגן הכה את הנפש ולא ענשו על הדבר, ועוד אמרו עלו שאר עבירות ולא עשה לו מאומה, ויהי היום ויאמרו לו הנה המנגן שלך קצצו את ידו, אז אמר לתלותו על עץ, ועבדי המלך העומדים לפניו המה ראו כן תמהו, ואמרו אליו הלא בעשותו הרע העברת על פשעיו, ועתה בצר לו צוויתי לתלותו, אמר להם הנה כל הרעה אשר עשה היתה לפני, ולא פקדתי עליו להיותי משתעשע בנגוניו, אך עתה שלא יוכל לנגן עוד בידו כי איננה, כל רעתו זכרתי ושלמתי לו גמולו, כך כל העוסק בתורה הקב"ה משתעשע בו ומאריך אף על כל פשעיו, אך בהתבטלו מהתורה ואבד שעשועו אז יפקד עליו רעתו, וזהו ויאמר ה' על עזבם את תורתי. עכדה"ק.

וכמו שכתב **באור החיים הק'** (פ' עקב) על הפסוק והיה עקב תשמעון וגו', רמז למה שאמרו בספר הזוהר (ח"ג רי"ג) וז"ל דלית חדוותא קמי קב"ה כשעתא דישראל משתדלי באורייתא, והוא אומרו והיה סתם שמחה כללית למלא עולם וכשהוא שמח כל העולם בשמחה וששון עקב תשמעון וגו'. עיי"ש.

וזהו ביאור, **את 'הברכה' אשר 'תשמעו' אל מצות ה' אלקיכם**, כי עיקר הברכה והשפע בעולם תלוי בלימוד התורה, כי אין שמחה להקב"ה כמו בזמן שבני ישראל עוסקים בתורה, וכשיש שמחה קמי קודשא בריך הוא אז משפיע שפע וברכה וכל טוב לישראל, והלום מצאתי רמז **בבעל הטורים**, את הברכה אשר תשמעו. סופי תיבות, תורה שבזכות התורה יבואו הברכות, מצינו לנכון כמו שכתבנו הרמז בקרא, כי בזכות התורה תלוי כל הברכות.

ברכת מזל טוב

לנכדי היקר מו"ה **אפרים פישל בראך** הי"ו

ולחותנו חתני היקר מו"ה **ברוך יודא פריעדמאן** הי"ו

לרגל הולדת בתו הבכירה/נכדתו **אידל** תחי' למזל טוב ובשעטומ"צ

לנכדי היקר מו"ה **ישראל יאקאבאוויטש** הי"ו

לחותנו בני היקר מו"ה **דוד מיטטעלמאן** הי"ו

לרגל הולדת בתו הבכירה /נכדתו הראשונה תחי' למזל טוב ובשעטומ"צ

ויה"ר שההורים יזכו לגדלם ולחנכם לתורה לחופה ולמעשים טובים ולראות רב נחת דקדושה מכיוצ"ח.

לע"נ מו"ח זקינינו הבלתי נשכח

הרה"ח ר' **זאב** בן ר' **צבי לעפקאוויטש** ז"ל

היארצייט חל ביום ה' פ' שופטים – **ד' אלול**